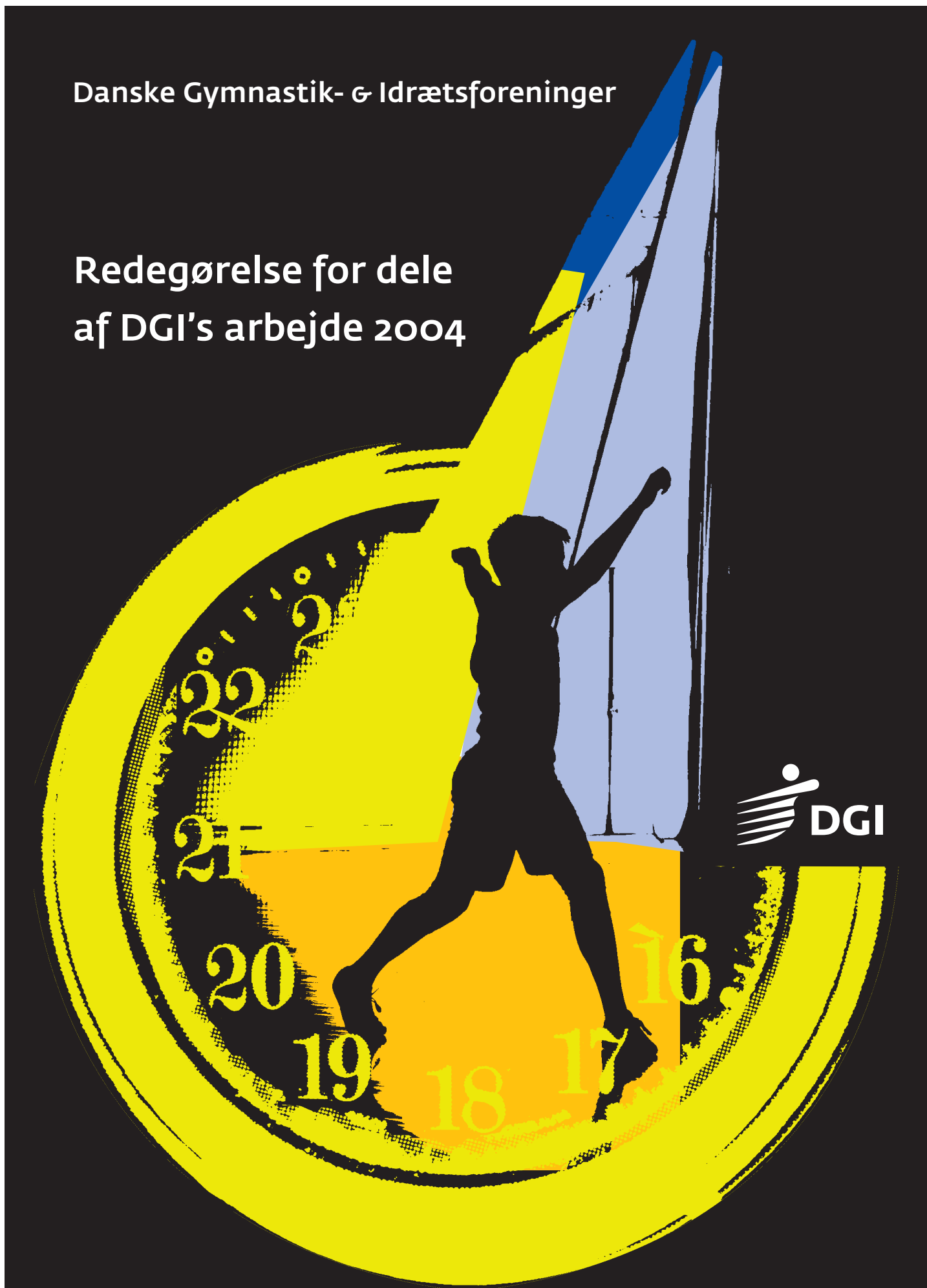

Danske Gymnastik- & Idrætsforeninger

Redegørelse for dele
af DGI's arbejde 2004

Via mail til:
Kulturministeriet
Nybrogade 2
Postboks 2140
1015 København K

Vingsted, den 22. marts 2005

**Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger.
Redegørelse for dele af DGI's arbejde. 2004.**

I 2002 udarbejdede DGI's hovedbestyrelse et notat om "DGI mod 2010" som blev diskuteret på DGI's årsmøde i november 2002. Hovedbestyrelsen præsenterede fire hovedtemaer for arbejdet frem mod 2010. DGI skulle i højere grad

- Skabe foreningskultur i samspil med arbejdet i de lokale idrætsforeninger.
- Målrette både nye og kendte aktiviteter mod forskellige befolkningsgrupper.
- Udvikle arbejdet med at rekruttere og motivere ledere og instruktører.
- Tænke i opgaver og ikke i strukturer.

På baggrund af debatten formulerede hovedbestyrelsen efterfølgende seks forskellige satsningsområder for arbejdet frem mod 2010:

- Rummelig idræt for børn og unge.
- Fleksible motionstilbud til voksne.
- Senioridræt.
- Rekruttering og uddannelse af ledere og instruktører.
- Foreningskultur.
- Internationale oplevelser der skaber mellemfolkelig forståelse.

Samtidig med udviklingen af disse satsningsområder har hovedbestyrelsen arbejdet med et forslag til principbeslutning om ny organisering af DGI. Forslaget blev vedtaget på DGI's årsmøde i 2004 og vil blive udmøntet på årsmødet i 2005 med henblik på ikrafttræden pr. 1. januar 2007. Hovedsigtet med denne forandringsproces er at skabe en mere sammenhængende organisation med en stærk decentral struktur. Et DGI der har større betydning for og tættere samspil med medlemsforeningerne.

I det følgende gøres rede for nogle hovedtræk af indsatsen på de valgte satsningsområder. Herunder redegøres særligt for indsatsen på de områder som er aftalt med Danmarks Idræts-Forbund, Dansk Firmaidrætsforbund og Kulturministeriet:

- Kampen mod seksuelle overgreb på børn (se afsnittet om foreningskultur).
- Doping (se afsnittet om foreningskultur).
- Idrætsmuligheder for børn og unge i samspillet mellem skoler, institutioner og foreninger (se afsnittet om rummelig idræt for børn og unge).

Rummelig idræt for børn og unge.

Idrætsforeningerne har et godt tag i børn og unge. DGI har ca. 700.000 medlemmer under 25 år. Et stort antal instruktører med hjertet på rette sted giver børn nogle andre oplevelser end dem, de får i institutioner eller i familien. Og børn har godt af at opleve forskellige voksne. Men i ungdomsårene falder for mange fra. De 16 til 19 årige er den eneste aldersgruppe hvor

der er et fald i foreningsdeltagelsen. Et markant fald. I 1993 dyrkede 61% af de 16 til 19 årige foreningsidræt. I 2002 var andelen faldet til 52%.

Den farlige fase er der, hvor barndommens illusioner brister og man må erkende, at man aldrig kommer på førsteholdet – endsige landsholdet. Denne overgang falder ofte sammen med, at trænerens konkurrencementalitet vinder frem. Her, hvor der er allermost brug for legen, trænges det legende element ofte i baggrunden. Og kammeratskabet mellem de unge presses på netop det tidspunkt, hvor man er ekstrem følsom på, om man er sammen med dem, man helst vil være sammen med. Så vil nogle unge hellere være helt udenfor. Hellere vælge fra end blive valgt fra!

Fodbold og håndbold samler mange unge, men det er også her, frafaldet er markant. En del af frafaldet skyldes at unge deltager i færre idrætsgrene, men en anden del skyldes, at de holder helt op. Det er et problem. Det er et problem, når legen og fællesskabet overskygges af klubbens ambitioner og synlige prioritering af de bedste. Det er et stort problem, hvis børnene bliver opdraget til at være krævende primadonnaer hvis de er dygtige frem for at vise respekt for hinanden uanset evner. Så vil en del af de unge uvægerligt falde fra – også blandt de dygtige.

DGI sætter i de kommende år fokus på dette fald i deltagelsen i ungdomsårene i fodbold og håndbold. Vi iværksætter et flerårigt forsknings- og udviklingsprojekt som skal føre frem til konkrete handlinger og anbefalinger til foreningerne.

Samspillet mellem skole, institutioner og foreninger er et udviklingsfelt som har haft DGI's – og andres – bevågenhed i mange år. DGI's medlemsforeninger er involveret i en mangfoldighed af samarbejdsformer:

- En børnehave køber motoriktimer i den lokale idrætsforening.
- Åben Hal i tidsrummet fra SFO stopper til foreningsaktiviteten begynder.
- Følgeordninger for de mindste børn hvor instruktører eller hjælpere henter dem i SFO'en og følger dem til foreningens aktiviteter hvorfra forældrene så kan hente dem.
- Foreningens instruktører eller hjælpere henter børnene i børnehaven til træning midt på eftermiddagen. Børnene er tilbage i børnehaven inden for normal afhentningstid.
- På to folkeskoler er otte klasser på 0. klassetrin i 1½ times fysisk aktivitet i gymnastiksalen, planlagt og gennemført af foreningens instruktører og med deltagelse af lærere og pædagoger fra skolerne. Aktiviteterne er blevet optaget på video og efterfølgende har instruktørerne præsenteret relevante klip for lærere og pædagoger. På denne baggrund er 24 børn fra hver skole udvalgt til målrettet motorisk træning fordelt på fire hold én gang om ugen i hele skoleåret. Som led i forløbet er afholdt 15 timers kursus for lærere og pædagoger. Projektet har fået økonomisk støtte fra EYES.
- Det kommunale skolesystem kan ikke finde penge til et motorikhold. En forening tager opgaven på sig, udarbejder en folder og på det grundlag henviser lærerne i indskolingens børnene til foreningen. Instruktørerne er uddannede motoriklærere og pædagoger. Foreningen har børn på venteliste og venter med at udgive den næste folder.
- Sammen med forebyggelsesrådet i Frederiksborg Amt har DGI Frederiksborg Amt udviklet et samarbejdsprojekt mellem forældre, børnehaver og idrætsforeninger med fokus på de 3-6 årige børn. Projektet er 2-årigt og realiseres i samarbejde med Frederiksværk, Slangerup, Græsted-Gilleleje, Helsingør og Hillerød kommuner. Formålet er at udvikle viden, handlekompetencer og praktiske færdigheder hos pædagoger, forældre

og instruktører inden for fysisk aktivitet og motorik, samt at udvikle træningstilbud i foreningerne til "risikobørn" med dårlig motorik.

- En DGI instruktør kommer på foreningsbesøg og sammen med foreningernes instruktører trækkes alle redskaber ud af redskabsrummet og derefter arbejdes med, hvordan der kan skabes forskellige former for bevægelse med de redskaber og rammer der er til rådighed. På en del af disse kurser deltager lokale lærere, pædagoger og SFO personale.
- Ungdomsklubber og Skolefritidsordninger har lavet politikker om at fokusere på bevægelse. DGI instruktører deltager ved forældremøder og organiserer aktiviteter med forældrene for at give dem en fornemmelse af hvordan de kan være med til at støtte op om initiativet. Flere af disse initiativer samarbejder med lokale foreninger om besøg i hallen og afprøvning af forskellige aktiviteter.
- Det Koordinerede Fritidstilbud. Et samarbejdsprojekt mellem en fritidsklub og 4. klasses forældrerepræsentanterne på en folkeskole. Børnene på fritidsklubbens venteliste er blevet optaget i klubben to dage om ugen – og har samtidig fået tilbud om idræts- og fritidsaktiviteter tre dage om ugen uden for klubben, dvs. i nærliggende idrætsforeninger. Det er aftalt at tilbyde en vifte af aktiviteter i skoleåret 2004/ 2005. Der tilbydes en række forskellige aktiviteter i hvert kvartal og børnene der har tilmeldt sig ordningen, vælger sig ind på aktiviteter og på hvilke dage de vil benytte klubben. DGI Århusen støtter økonomisk og bistår med koordinering i forhold til foreningerne.
- Deltagere til DGI's skoler (fodboldskoler, håndboldskoler, badmintonskoler osv.) findes ofte i samarbejde med lokale grundskoler.
- Flere skoler i København arbejder med idræt og socialt arbejde (ISA-projekter). Ellebjerg Skole og Bavnehøj Skole samarbejder f.eks. om en ISA forening i Sydhavnen, der har til formål at give børn og unge idræts- og sociale tilbud efter skoletid. DGI Storkøbenhavn samarbejder med ISA koordinatorene (der som regel er en lærer, der er ansat med nogle timer i ISA-projektet) på Ellebjergskole og Frederikssundsvejen Skole omkring DGI Storkøbenhavns Fair Fodbold Turnering. De to ISA-foreninger var således vært for hver et Fair Fodbold stævne i foråret 2004. Desuden tilbyder de at "følge" spillerne til de øvrige Fair Fodbold stævner i de andre bydele.
- Projekt Legepatruljer. Sammen med Dansk Skoleidræt og Kræftens Bekæmpelse iværksatte DGI i 2004 projekt legepatruljer. Projektets formål er at skabe fysisk aktivitet for alle børn i frikvartererne gennem leg og bevægelse og består af to dele: En landsdækkende legekonkurrence og uddannelse af lokale skolelegepatruljer bestående af elever fra 6.-9. klasse. Patruljernes opgaver er at inspirere børnene op til 5. klasse til forskellige lege. Projektet har fået økonomisk støtte fra Tryg Fonden og fortsættes i 2005.
- Kroppen i skolen er et samarbejde mellem Dansk Skoleidræt, Dansk Idrætslærerforening, DIF og DGI. Samarbejdets formål er at styrke idrætsfagets status i skolen og styrke lærernes faglige kunnen og engagement i faget idræt. Kroppen i Skolen har derfor siden 1993 produceret og udgivet let tilgængeligt undervisningsmateriale, som både kan give inspiration til den rutinerede idrætslærer og til den lærer, der står over for at skulle undervise i faget for første gang. Materialet kan ligeledes anvendes af trænere og instruktører i foreningslivet. DGI var i oktober 2004 vært for det fjerde Idrætslærernes Forum under temaet "Begejstrede børn bøvler bedst". Her samlede Kroppen i Skolen ca. 175 idrætslærere til et par intensive efteruddannelsesdage.

Nødvendigt samspil.

Det er utvivlsomt at DGI har en særlig forpligtelse til at give børn og unge gode idrætsvaner som de kan trække på, både i foreningslivet og udenfor, resten af deres liv. Men de gode idrætsvaner kan foreningslivet ikke vedligeholde alene.

Det er samspillet i lokalsamfundet der er nøglen til mere idræt i børns hverdag som er så påkrævet. Det må blandt andet være en hverdag med mere tid til leg og bevægelse – ikke kun af hensyn til børns sundhed, men i endnu højere grad fordi idræt og leg er grundlag for en vigtig dannelse. Der bør være mindst én idrætstime hver dag. Børn bliver ikke bedre til at læse af at dyrke idræt, men hvis idrætten er tilrettelagt så den udvikler børnenes evne til at kommunikere, så styrker den deres indlæringssevne, viser ny pædagogisk forskning.

Mere idræt i børns hverdag handler også om at det offentlige i højere grad giver en hånd med. DGI anbefaler at ministeren blandt andet overvejer følgende:

- Skolegårdene skal i højere grad invitere til aktivitet i frikvartererne.
- Skolernes hverdag kan omorganiseres så der bliver plads til tre lange udefrikvarterer om dagen – og dermed også bedre plads til børnenes egen leg.
- Lærernes efteruddannelse kan styrkes, så læreren på gårdvagt også kan tage initiativ til spændende lege.
- Der kan afsættes midler, som kan bidrage til at udvide samarbejdet og erfaringsudvekslingen mellem skolernes lærere og gæstelærere fra det frivillige foreningsliv – som måske skal frikøbes fra deres arbejde.
- En lignende ordning kan gennemføres for at styrke samarbejdet og erfaringsudvekslingen mellem personalet på skolefritidsordningerne og det frivillige foreningsliv.
- Skolefritidsordningerne kan få bedre adgang til de kommunale idrætsfaciliteter.

Fleksible motionstilbud til voksne.

I DGI har vi en spændende opgave i udviklingen af målrettede aktivitetstilbud, som søger at møde den stærke interesse for sund livsstil og folkesundhed. Samtidig er det en udfordring at fastholde foreningsidrættens særlige placering i det samlede idrætsbillede. I det moderne samfund er der mange mennesker, for hvem det er svært at få tiden til at slå til – meget sværere end at få pengene til at række. Det er en væsentlig grund til at mange vælger det selvorganiserede uden for foreningen eller helseinstituttet, hvor man kan komme når man vil. Men grænsen mellem den selvorganiserede idræt og foreningsidrætten er ikke et skarpt skel. Mange veksler mellem foreningen, det selvorganiserede og det kommercielle, og også i foreningsidrætten er der muligheder for at organisere arbejdet så vi kan imødekomme den store interesse for udendørs motionsaktiviteter blandt voksne. DGI har ca. 18 tusinde medlemmer inden for det nyoprettede DGI Motion som arbejder med gangaktiviteter, motionsløb, motionscyklung og rulleskøjtølb. Det er et potentielt vækstområde i de kommende år og handler bl.a. om kombinationen af gode træningsmuligheder, fleksibilitet og variation i træningen – som det f.eks. forekommer i klubber som arbejder med motionscyklung og løb hvor de aktive kombinerer selvtræning med fællestræning og fælles arrangementer.

Et særligt satsningsområde er foreningsbaserede træningscentre. Mange foreninger opstiller maskiner til styrketræning og spinningcykler og laver fitnesshold. I 2004 afsatte DGI 10 tilskudsportioner til etablering af og rådgivning til sådanne centre. Søgningen har været stor – og samtidig har vi i DGI fået blikket endnu mere op for at der allerede er meget i gang. Der findes mere end hundrede foreningsbaserede træningscentre i Danmark, men der er plads til mange flere. Ideen slår især an i de mindre og mellemstore byer, og det viser sig også ofte at være en god vej til at styrke foreningen. Træningscentrene bliver samlingspunkter i foreningerne på tværs af afdelingerne – eller et fælles projekt for foreningerne i lokalområdet. De bliver en slags torv i foreningen hvor man kan komme som person eller i grupper og træne. Man overtager nogle af de funktioner som cafeteriet i hallen tidligere havde. Fitnesskulturen kan

således fint optages i foreningskulturen. Der er fortsat stor efterspørgsel på hjælp fra DGI til opstarten – især på rådgivningsdelen. Vi agter da også de næste mange år at give hjælp til mindst ti centre om året.

Senioridræt.

Et andet vækstområde er senioridræt. DGI har i dag ca. 20.000 medlemmer på området og i det lange beløb bør der være et foreningstilbud om senioridræt i alle kommuner. Mange steder har man haft succes med tværidrætslige tilbud til ældre i dagtimerne. Tilbud som sjældent vokser ud af eksisterende foreninger, men starter som selvstændige projekter, som de ældre så overtager. Modellen er velkendt og bør spredes til langt flere kommuner.

Men ældre er jo lige så forskellige som andre mennesker, og det er ikke alle som tiltrækkes af tværidrætslige tilbud. De ønsker måske at fortsætte med deres gymnastik, svømning, badminton – eller at begynde på det. Andre aktiviteter med stor tilslutning blandt ældre er petanque, krocket og dans og musik og også boldspil er populært om end sjældent i de helt traditionelle udgaver.

Socialministeren og kulturministeren har som bekendt afsat i alt to millioner af til en kampagne under overskriften "Gang i ældre". Budskabet er netop at idræt for ældre er en foreningsopgave og ikke en kommunalopgave. Man opfordrer foreninger og kommuner til at gå sammen om at konkretisere opgaver og muligheder. DGI's senioridrætsudvalg vil i samarbejde med amtsforeningernes konsulenter støtte på fire områder:

- Uddannelse og inspiration til ledere.
- Arrangementer og stævner for medlemmerne.
- Inspiration og støtte til bestyrelser/udvalg (PR, organisering og rekruttering).
- Hjælp i opstartsfasen – bl.a. med gæsteinstruktører m.m.

Kampagnen gennemføres i samarbejde med DIF og DFIF.

Rekruttering og uddannelse af ledere og instruktører.

Cirka 45.000 frivillige ledere og instruktører gennemfører hvert år et DGI-kursus. Deltagerne får støtte fra en fælles kursuspulje på cirka 18 mio. kr. Prioriteringen ligger i forlængelse af at den vigtigste målgruppe for DGI's virke er de 80.000 frivillige ledere og instruktører i DGI's medlemsforeninger. Det er i kraft af deres indsats at den folkelige idræt har betydning for befolkningen og Danmark. Ofte er det forældre med en travl hverdag og mange andre ting at tænke på, eller ganske unge udøvere, som bliver trænere og ledere i foreningerne. I gennemsnit er de ledere to til fire år. Det er en målsætning i DGI at enhver ny instruktør har en vejleder - en mentor - at støtte sig til senest en måned efter at man er kommet i gang, hvis man ønsker det. Og at man på nettet henter programmer og ideer der letter hverdagen. Ligesom i banken hvor vi har en personlig rådgiver, men i øvrigt klarer det meste via netbanking.

Nyere forskning viser, at der aldrig før er ydet så meget frivilligt arbejde i Danmark som i dag, og at det således ikke er reelt at tale om en generel rekrutteringskrise i foreningslivet. Der er heller ikke forskningsmæssigt belæg for den bekymring omkring ungdommens foreningsinvolvement, som jævnligt kommer til udtryk i den offentlige debat. Tværtimod. Det er gruppen af 16-24 årige som er mest involveret i aktivt foreningsarbejde.

En sammenligning af resultaterne af to undersøgelser af idrætsforeningerne tyder heller ikke på, at der inden for idrætsforeningerne er sket et fald i det frivillige arbejde gennem 90'erne. Idrætsforeningerne bruger ikke flere penge på løn, antallet af frivillige er ikke faldet, og andelen af idrætsforeninger som svarer, at de ofte har vanskeligheder med at finde nye frivillige til bestyrelse og udvalg, er ikke øget. Samtidig oplever foreningerne at det er blevet sværere at hverve frivillige trænere og ledere, og blandt lederne er andelen af de over 40-årige stigende.

Det understreger at rekruttering er en vedvarende proces som mange i foreningen skal tage del i. En af vejene er en grundig lederpleje. Det er kvaliteten af det samvær og det samarbejde, som finder sted, som er afgørende for evnen til at rekruttere nye ledere, for holdbarheden af lederne og for det "eftermæle" foreningen får blandt afgående ledere. Rekruttering og uddannelse er et område hvor DGI i de nærmeste år vil intensivere støtten til foreningerne.

Et element i en god lederpleje er uddannelse af lederne.

En stærk frivillig leder er en overordnet betegnelse for en ny lederuddannelse DGI igangsatte i 2001. Uddannelsen er startet som et tilbud til de folkevalgte ledere i amtsforeningerne og findes nu også i en udgave som henvender sig til de folkevalgte på landsplan. For et par år siden udviklede fire amtsforeninger en lederuddannelse for de folkevalgte på lokalt plan - DGI foreningslederuddannelsen. Uddannelsen rummer idræts- og organisationspolitiske emner, ledelsesmæssige emner og personlige værktøjer som f.eks. kommunikation, præsentation og formidling. Ved landsforeningens hjælp bestående af materialeudvikling og uddannelse af undervisere har lokale foreningsledere nu denne uddannelsesmulighed i langt over halvdelen af DGI's amtsforeninger.

Generelt for de forskellige uddannelser er at det er et længerevarende uddannelsesforløb – typisk på 40-50 timer fordelt over 4-5 måneder. Hele uddannelsen tager udgangspunkt i og retter sig mod den frivillige leders dagligdag, hvor i landsforeningen vedkommende end måtte løse sin opgave. Undervejs i forløbet arbejdes med hjemmeopgaver, hvor den nye viden omsættes til konkret handling. Der veksles mellem teori og praksis, og der udvikles en viden, som også er brugbar i familie- og arbejdslivet. Endelig giver uddannelsen mulighed for at etablere nye og stærke netværk blandt frivillige ledere – på forskellige niveauer i DGI.

I tidsrummet 2001–2004 har godt 600 frivillige ledere gennemført DGI lederuddannelsen – de seneste år med målrettede uddannelser for frivillige ledere op til 30 år. Over 300 lokale foreningsledere har siden etableringen i 2003 gennemført en særlig foreningslederuddannelse målrettet det lokale foreningsarbejde, og i samme tidsrum har 60 ledere har gennemført en uddannelse for ledere på landsplan.

En stærk frivillig leder er undervejs med udviklingen af DGI unglederuddannelsen for målgruppen unge op til 18 år. Gennem pilotprojekter i fire af DGI's amtsforeninger udarbejdes nu modelkurser og materiale, så en satsning på at motivere unge til frivillige opgaver kan udvikles gennem et uddannelsesforløb, der tilbydes i endnu flere af DGI's amtsforeninger.

Ud over det generelle uddannelsesstilbud har frivillige ledere mulighed for at fordybe sig i forskellige områder – også i længerevarende uddannelsesforløb i regi af DGI Akademiet f.eks. Mit personlige lederskab, Ledelse sammen med andre, samt Ledelse af organisationen/idræts-politisk ledelse – eller uddannelser af mere specifik karakter f.eks. DGI proceslederuddannelsen og DGI projektlederuddannelsen.

Foreningskultur.

I dag kan vi se en ændring af foreningsmønstret. Der bliver færre lokale foreninger med tilbud inden for mange idrætter – og flere foreninger, som koncentrerer sig om en enkelt eller færre idrætter. Vi bevæger os fra "det lokale" til "det specialiserede". Udviklingen er tydelig inden for blandt andet gymnastik og håndbold. Billedet af den danske idrætsforening er under konstant forandring.

Fra begyndelsen af 70'erne til midten af 80'erne øgedes antallet af idrætsforeninger fra ca. 9.000 til godt 13.000. I dag er der 14-15.000 idrætsforeninger i Danmark. Det hænger blandt andet sammen med, at nye behov i idrætsverdenen fører til dannelse af nye foreninger – snarere end udvikling af de eksisterende. Medlemmerne stemmer i vid udstrækning med fødder-

ne. Der er ikke langt fra utilfredshed med en eksisterende forening til stiftelse af en ny. Betegnelsen idrætsforening dækker over meget forskellige størrelser, hvad angår kultur og indhold.

Ændringen er gået fra lokale muligheder, der var tradition for at deltage i, til et marked af muligheder man kan vælge at deltage i. Borgernes mulige radius for at vælge er økonomisk, trafikalt og kulturelt blevet meget større. Deltagelse i foreningerne bliver i højere grad et personligt valg, som man foretager flere gange i sit liv. Derfor bliver klare signaler om værdier og kultur i foreningen vigtigere for rekrutteringen af medlemmer. Det understreger behovet for ledere og instruktører som kan synliggøre de værdier den pågældende forening bygger på. Foreningens kultur bygger i stadig mindre grad på traditionen. Den skabes af de mennesker som er i foreningen.

Arbejdet med udviklingen af en folkelig foreningskultur er organiseret i et landsdækkende udvalg – foreningsforum – som arbejder sammen med andre landsudvalg og amtsbestyrelser og andre udvalg i amtsforeningerne. Blandt overskrifterne for foreningsforums arbejde i 2004 kan nævnes "fremtidens forening", "elektronisk foreningspanel", "foreningshåndbog" og "kommunal fritidspolitik". Foreningsforum arbejder også med emnerne "seksuelle overgreb på børn" og "doping".

Seksuelle overgreb på børn.

Alle er enige om at seksuelle overgreb mod børn bør begrænses mest muligt – også inden for idrætten. Men det er et problem, at debatten om seksuelle krænkelser bliver ført på baggrund af enkeltsager og ikke på baggrund af solid oplysning om problemets omfang og udvikling. På opfordring af DGI bestilte Kulturministeriet i 2002 en analyse af omfanget af seksuelle krænkelser i foreningslivet. Rapporten fastslår, at der ikke er nogen dokumentation for påstande om, at pædofile har frit spillerum i idrætsforeninger. Tværtimod udtalte rapportens forfatter, Karin Helveg-Larsen, at forekomsten af pædofili er meget mindre i foreningssammenhænge end i institutioner og i familiesammenhænge. I DGI følger vi fortsat udviklingen af den nyeste viden på området, bl.a. ved kontakt til Forskningsnetværket om seksuelle overgreb mod børn.

Det er bemærkelsesværdigt at der i dag ikke findes viden om hvor mange personer, som har fået dom for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om seksuelle overgreb mod børn og unge. Det er en uvidenhed som regeringen bør råde bod på.

Foreningsrådgivning.

Det vigtigste er, at foreningen har fokus på omgangsform og adfærd i foreningen. Det er vigtigt, at lederne ved at pædofili også kan forekomme i deres forening, selv om det umiddelbart føles usandsynligt. Men det er også vigtigt, at man ikke ser spøgelse. En stærk foreningskultur skabes ved, at man viser trænere og instruktører opmærksomhed og følger med i, hvordan stemningen er på holdene. Ledere bør aldrig tage alene på ture med børnene – ikke bare af hensyn til pædofili, men i lige så høj grad hvis noget andet skulle ske med et af børnene. At der er flere voksne rundt om aktiviteterne, er den bedste forebyggelse: En væsentlig sideeffekt ved aktive udvalgsmedlemmer og forældre til at støtte op om foreningens aktiviteter og de mange gode frivillige trænere, er, at det også er det bedste værn mod pædofili. Frygten for pædofili må ikke terrorisere de frivillige ledere i idrætten til at afstå fra at vise børnene varme og omsorg. Det bedste råd til forældre er at vælge gode velfungerende foreninger med bestyrelser og udvalg som forventer aktiv opbakning fra forældrene. Ved at møde op i foreningen og vise trænere og instruktører opmærksomhed og sund tillid kan man som forældre tage ansvar og føle en reel trykthed – attest eller ej.

Foreninger som ønsker hjælp til at sætte fokus på området, henter hjælp i den lokale amtsforening. Det handler både om udformning af samværsregler, hjælp til at indhente børneattester og afklaring af andre spørgsmål på området. På begge områder kan foreningerne hente støtte på www.dgi.dk/paedofili som ajourføres af landsforeningen, som også afvikler informationsdage for amtsforeningernes konsulenter m.fl. efter behov. Repræsentanter for landsfor-

eningen deltager også i oplysnings- og debatmøder om emnet. I løbet af 2004 var efterspørgslen fra kommunale folkeoplysningsudvalg særligt tydelig.

Landsforeningen har i øvrigt tilknyttet særlige rådgivere som støtter foreningerne i håndtering af sager og problemstillinger som amtsforeningernes konsulenter ikke er rustet til at håndtere. Det drejer sig bl.a. om massive rygtedannelser i foreninger, børneattester med påtegninger m.v. En af de første sager er nærmere beskrevet i Kulturministeriets publikation "Seksuelle krænkelse af børn og unge inden for idræt", 2003, side 44-46.

Indberetningscirkulære.

I regeringens handlingsplan fra august 2003 om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn oplyses det, at regeringen vil sikre, at der ved udarbejdelse af et nyt indberetningscirkulære bliver ensartede retningslinier for indberetningen og videregivelsen af oplysninger om seksuelle overgreb mod børn.

Det betyder at en foreningsformand vil blive orienteret af Rigsadvokaten hvis en træner eller et bestyrelsesmedlem bliver sigtet for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om seksuelle overgreb mod børn. Formanden vil have tavshedspligt – og orienteringen bliver givet i en klar forventning om at den pågældende træner eller leder bliver suspenderet.

Da indberetningscirkulæret er rettet mod politi og anklagemyndighed er det ikke et cirkulære hvor DGI kan forvente formel høringsret. Vi har derfor opfordret Kulturministeriet til at arbejde for at det nye cirkulære udformes på en måde som gør det muligt for det frivillige foreningsliv at håndtere de nye bestemmelser forsvarligt. Det må blandt andet sikres at foreningsformanden kan få faglig hjælp til at håndtere en henvendelse fra Rigsadvokaten – f.eks. fra pågældende forenings landsorganisation. Tilsvarende må der gives præcise oplysninger om hvordan en forening lovligt kan håndtere en eventuel henvendelse fra Rigsadvokaten i forhold til f.eks. forældre, andre børn på holdet, andre trænere og instruktører osv.

I den offentlige debat har der været stillet spørgsmålstejn ved det rimelige i at udlevere en så følsom personoplysning som en sigtelse. Kulturministeren bemærkede hertil, at "Beskyttelsen af børnene må være det fremmeste mål. Derfor må man leve med, at det kan være en kende problematisk rent retssikkerhedsmæssigt, fordi personen kun er sigtet."

Det forekommer ikke betryggende. Enten er bestemmelserne retssikkerhedsmæssigt i orden eller også er de ikke. I DGI har vi brug for et klart retsgrundlag for vores fortsatte rådgivning af foreningerne.

Børneattester.

I det supplerende regeringsgrundlag af 27. august 2003 var det anført, at "For at beskytte børn mod seksuelle overgreb stilles der i lovgivningen krav om, at de frivillige foreninger tager oplysning om nye ledere i Det Centrale Kriminalregister." I forlængelse heraf fremsatte kulturministeren i oktober 2004 et lovforslag om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v.

Folketingets behandling af lovforslaget viste et stort behov for at få afklaret forslagens nærmere konsekvenser. Det var blandt andet uklart

- Hvem der overhovedet var omfattet af lovforslaget.
- Hvad der nærmere skulle forstås ved "nye" ledere.
- Hvilke sanktioner som var forbundet med eventuel overtrædelse af lovforslaget.
- Hvilke regler som er gældende for videregivelse af oplysninger fra Det centrale Kriminalregister.

Folketingets tredjebehandling af lovforslaget blev som bekendt afbrudt og forslaget blev henvist til fornyet behandling i Folketingets Kulturudvalg – bl.a. på grund af en række uklarheder om lovforslagets udmøntning. Med udskrivelsen af valg til Folketinget bortfaldt forslaget.

DGI har noteret at ministeren i marts 2005 vil fremsætte et nyt lovforslag og fører for tiden konstruktive drøftelser med ministeriet om udformningen af den kommende lovgivning.

Doping.

Den første dopingkontrol i DGI blev foretaget i maj 2003 og Anti Doping Danmark havde ved udgangen af 2004 foretaget i alt 48 uanmeldte besøg. Der er ikke på noget tidspunkt fundet spor af ulovlige midler i prøver afgivet af DGI's verdenshold i gymnastik, DGI's rep.hold i gymnastik og Danish Badminton Inspiration Team (badminton). Der er heller ingen som har nægtet at afgive prøve.

Anderledes for foreninger som arbejder med styrketræning m.v. Anti Doping Danmark har aflagt i alt 28 besøg som har omfattet 99 kontroller. Fem af prøverne har været positive, syv personer har nægtet at medvirke – en af disse var ikke medlem af den pågældende forening. De tolv overtrædelser fordeler sig på fem forskellige medlemsforeninger fra fem forskellige amtsforeninger. Tre af foreningerne har haft overtrædelser ved to besøg – "gengangerforeninger".

De tolv overtrædelser har i alle tilfælde ført til udelukkelse fra DGI's virksomhed i to år. To af foreningerne har efterfølgende afholdt oplysningsarrangementer. De vedtagne udelukkelse er alle blevet offentliggjort i Ungdom og Idræt og Udspil med angivelse af pågældendes navn, overtrædelsens art, forening og amtsforening. I november 2003 bad DGI Datatilsynet kommentere denne praksis og på et efterfølgende møde i december 2004 har Datatilsynet udtrykt tvivl om fremgangsmåden. DIF deltog også i mødet. DGI afventer et eventuelt udspil fra Datatilsynet.

Indtil nu har DGI's sanktionspraksis fuldt ud levet op til wada-codens bestemmelser. Men DGI's organisering af sagsbehandlingen har ikke levet op til codens krav om et "retfærdigt, uvildigt og uafhængigt behandlende organ". DGI har derfor indledt forhandlinger med DIF, DFIF og DDS om et fælles sanktionssystem da dopingsager i dansk idræt bør håndteres på en måde som er enkel og gennemskuelig for alle idrætsforeninger og deres medlemmer.

Parallelt med de igangværende forhandlinger har DGI etableret eget dopingnævn og dopingudvalg som lever op til wada-codens krav. Funktionsperioden for medlemmerne udløber den 1. marts 2006. På dette tidspunkt vil et fælles sanktionssystem kunne være vedtaget i de relevante kompetente organer.

Internationale oplevelser der skaber mellemfolkelig forståelse.

Spændingsfeltet mellem den stærkt præstationsorienterede idræt og en idræt, som også er optaget af de sociale og sundhedsmæssige dimensioner og de kulturelle værdier i et frivilligt foreningsliv, er ikke specielt dansk. Organisationer som UFOLEP i Frankrig, UMFI på Island, SOKOL i Tjekkiet og Deutscher Turner-Bund har alle en historie, som er rig på fællestræk med DGI's.

Det internationale arbejde skaber eftertanke om vores egen kultur, og mødet med andre giver energi og inspiration til at udvikle vores idrætskultur. Tre hovedpunkter tegner sig her:

- Vi vil fortsætte udvekslingen af aktive og instruktører via et forgrenet netværk af lige-stillede internationale organisationer. Der bør være et tilbud om internationale erfaringer og oplevelser på alle instruktøruddannelser.
- Vi vil tage del i europæiske ungdomsprogrammer, herunder det europæiske udvekslingsprogram for frivillige, EVS.

- Vi vil fortsat arbejde for en styrkelse af det civile samfund og foreningsliv i udvalgte områder i Afrika og Sydøsteuropa via projektarbejde og kulturelt samarbejde, hvor vi også indgår i netværk af organisationer i samarbejdslandene og i Danmark.

Søren Møller
landsformand DGI

DGI's organisering

Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger vil styrke de frivillige foreninger som ramme om idræt med vægt på fællesskab, udfordring og sundhed for at fremme foreningslivets folkeoplysende kvaliteter.

Årsmødet

Årsmødet er Danske Gymnastik- & Idrætsforeningers øverste myndighed. Ordinært årsmøde holdes hvert år. Stemmeret ved årsmødet har ca. 400 delegerede som fordeles med 40 delegerede til De Danske Skytteforeninger og 360 til Danske Gymnastik- & Idrætsforeningers medlemmer, hovedbestyrelsen og formændene for aktivitsudvalgene.

Hovedbestyrelsen

DGI's daglige ledelse og højeste myndighed mellem to årsmøder er hovedbestyrelsen. Den består af ni medlemmer herunder formand, næstformand, seks øvrige medlemmer og DDS' formand.

Landsledelsen

Landsledelsen vejleder hovedbestyrelsen ved at udtale sig om politiske spørgsmål af principiel karakter. Også i sager om overordnede økonomiske prioriteringer. Landsledelsen består af hovedbestyrelsen, landsudvalgsformænd, formænd for faste udvalg, amtsformænd og fire repræsentanter fra De Danske Skytteforeninger.

Amtsforeninger

DGI består af 24 amtsforeninger der tilsammen har cirka 5000 lokale foreninger som deres medlemmer.

Lokalforeninger

De lokale idrætsforeninger tæller i alt godt 1,3 millioner idrætsudøvere.

DGI

Danske Gymnastik- & Idrætsforeninger

Vingsted Skovvej 1

7100 Vejle

Tlf: 79 40 40 40

E-mail: info@dgi.dk

www.dgi.dk